

ACC. NR. M. 7687 : 1-4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Wiking

Härad: Uppvidinge,

Adress: Furåkra = Kråkshälla,

Socken: Peghult

Berättat av: Susanne Östlund-Larsson m.fl.

Uppteckningsår: 1947

Född år 1800, i Peghult

Uppteckningen Berör Torsrudagen. L. u. F. 41.
m. m.

Vol. 1:

Sidor: 1-4.

Skriv endast på denna sida!

1.)
Att något Horn ingick i vårt gamla Vårfrudagfirande är helt okänt hos oss. ej heller något annat föremål benämnda dag till Vårfrufirande tillgick så; först skulle en duktig Bondhus på Vårfruaftons morgon = (morgon 24 maj) bjuda familjen på "vårflimpa och stark ost, Öst" och detta av julbrödet och den stora julasten.

På aftonen, samma dag var det "viken gröt" till kvällen. Så gingo de unga "Trauedansen" några var kring rummet. Sen skulle dom tidigt gå till sängs Öst. I "kransen" skulle bära ljus i käng" s. v. s. att man skulle gå i säng vid dagljus. Man arbetade ej käng-

2.)

ACC. N.R. M. 7687:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

re vid "Spisbry" men steg upp i gyl-
ningen på morgon efter den da-
gen. Obs! Sen, såm rist kam i läng
Vårfruaftan fick ristbaste på mor-
ganen oavset om det det var en
giffasvexen pojke eller flicka, men
denna risning tillhörde dock e-
gentligt Långfredagens morgon.
Obs! Men nu kommer hornet, eller
Walluren. Sen 11te maj var första
vallaredan på våren. Hatten
till 11te maj skulle Valpojken eller
vallflickan sova på "Tutehornet"
-(stort bockhorn med tappelhol på)
eller och Näverflöjken. Obs! Men det-
ta åsäg i folktræ, att djuren
under sammaren skulle håva
sig stadigt sammare, byda vall-

3.)

ACC. N.R. M.

7687:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hjonet och ej angripas av vargarna.
Men att detta, varande sig Vårfrudags-
firandet eller savvandet på hörnet,
var förenat t. ex. med något Bi-
namn, det veta vi intet. Andra till-
fällen då något föremål var före-
nat med sängen var "Prällapmat-
ten". Så skulle de nygifva sava på
"Helgat stål." S. v. s. Stål, som var
härdat i dopvattnen i vilket små
barn döpts, smederna bjöda kyrk-
väckaren på brännvin, så när
han skulle utslä dopvattnen från
kyrkan, så fylde han, som ersät-
ning, den könda brännvinsfläs-
kan, som smeden medfört. sådant
har Bevisligen förekommit i äld-
rig tid vid Prästmåla kyrka mellan

"Jödde väktare och gamle smeden i byn
Thorshult w. f." — Detta stäl skydda-
de de nygifta mot "All förgäring"
och bidrog till "kammarens släktes
välmåga och frunad." Vidare lades
"Helgat stäl" i det odöpta spädbarns
nets vagg, så infor trollmor kun-
de byta sig till det vackra barnet
för "sin stormagade, långväste barn-
unge," sade min svormor. Vidare
om "barnungar i kammaren oroades av
"Vättar eller någon död släkting, så
lades i vaggan något av en växt,
som hetar "Sämborn" eller "Sämbörne."
Obs! Her man t. ex. av sin flicka på mid-
sammarattene fick "Yungfru Marie-
blanster" att saka på är redan före
dessa antalet och insamt. Puhå!